

Vlaanderen
is zorgzaam samenleven

Taskforce COVID-19 Zorg

09/09/2020

Agenda

- ▶ Terugkoppeling federale werkgroepen
- ▶ Opvolging actuele situatie
- ▶ Terugkoppeling werkgroepen
- ▶ Communicatie
- ▶ Varia

Terugkoppeling federale werkgroepen

Opvolging actuele situatie

Detectie, preventie en beheersing van uitbraken: stand van zaken **WZC/GAW**

▶ Toestand op 07/09

▶ 118 (112 WZC / 6 GAW) op de radar:

→ 78 vanuit e-loket

→ 40 vanuit andere bronnen

▶ Na contactname en analyse:

→ 36 met "uitbraak" (2 bevestigde besmettingen bij bewoners),
waarvan:

× 27 waarvan opvolging afgesloten

× 9 nog verder opgevolgd

→ 82 zonder "uitbraak" (geen 2 besmettingen bij bewoners),
waarvan:

× 70 waarvan opvolging afgesloten

× 12 nog verder opgevolgd

▶ In totaal werden 11 plaatsbezoeken uitgevoerd; er wordt 1 plaatsbezoek gepland

▶ Van de uitbraken die op dit moment nog worden opgevolgd, zijn er zes "grote" uitbraken (5 of meer bevestigde bewoners)

Detectie, preventie en beheersing van uitbraken: stand van zaken **RZ- en GGZ-voorzieningen**

- ▶ Toestand op 07/09
- ▶ 6 (2 PZ, 2 BW, 2 RZ) op de radar:
  - 5 vanuit e-loket
  - 1 vanuit andere bronnen
- ▶ Na contactname en analyse:
  - 1 met “uitbraak” (2 bevestigde besmettingen bij bewoners):
opvolging ondertussen afgesloten
  - 1 zonder "uitbraak" (geen 2 bevestigde besmettingen bij bewoners):
opvolging ondertussen afgesloten
  - 4 met foute registratie

Detectie, preventie en beheersing van uitbraken: stand van zaken **GHZ**

- ▶ Toestand op 07/09
- ▶ 9 op de radar:
  - 0 vanuit het e-loket
  - 2 vanuit de bevraging VAPH
  - 7 vanuit andere bronnen
- ▶ Na contactname en analyse:
  - 2 met "uitbraak" (2 bevestigde besmettingen bij zorggebruikers):
    - opvolging ondertussen afgesloten
  - 7 zonder "uitbraak" (geen 2 bevestigde besmettingen bij zorggebruikers):
    - × 5 waarvan opvolging ondertussen afgesloten
    - × 2 nog verder opgevolgd

Detectie, preventie en beheersing van uitbraken: stand van zaken **Jeugdhulp**

- ▶ Geen uitbraken, wel 2 voorzieningen op de radar

Mobiele teams COVID-19

► Taken

- Opleiding en educatie m.b.t. infectieziektebestrijding
- Adviesverlening, communicatie en coördinatie bij uitbraakmanagement
- Ondersteuning in testing-opzet + contact- en omgevingsonderzoek

► Werking = lokaal

- Focus vooral op collectiviteiten: in 1^e plaats op voorzieningen (WZC, VAPH, ...), daarnaast ook community (bedrijven, woonwijken, ...)
- In afstemming met eerstelijnszones en zorgraden, gecoördineerd door team Infectieziektepreventie en Vaccinaties van Agentschap Zorg en Gezondheid
- Doel: 15 teams (1 team per regionale zorgzone), bestaande uit arts, verpleegkundige en gezondheidspromotor (+ extra administratieve en coördinerende ondersteuning)

► Teams in volle ontwikkeling

- Werving (contractueel bepaalde duur), terbeschikkingstelling, samenwerkingsverbanden
- Centrale opleidingen in combinatie met “learning by doing” in werkveld

Opdrachten in werkveld

- ▶ Proactieve taken (opleidingen) in woonzorgcentra worden in de komende weken opgestart
  - ▶ Prioritering obv grootste nood vastgesteld uit signalen:
    - ▶ Corona-inspecties
    - ▶ contacten n.a.v. mogelijke uitbraken

Projectgroep Richtlijnen 8 september

- ▶ Weinig animo om met kleurencodes te gaan werken
- ▶ Wel bijkomende vragen naar lokale processen bij uitbraken (toelichting wordt voorzien tijdens een volgende vergadering)
- ▶ Er komt een clusterwerkgroep die de richtlijnen voor de woonzorgcentra vertaalt naar kaderrichtlijnen
- ▶ N.a.v. bezoekersrichtlijn WZC (die het spanningsveld veiligheid-kwaliteit niet opheft ... maar toch als hanteerbaar wordt ingeschat), maar ook meer in het algemeen aandacht gevraagd voor:
  - realistische ingangsdata richtlijnen
  - genuanceerde communicatie
  - participatieve aanpak
  - aspect aansprakelijkheid

Klachten woonzorglijn

▶ Stand van zaken (50+)

▶ Soort van klachten

- het tijdstip waarop bezoek mogelijk is.
- nog steeds enkel bezoek kan hebben op een 1,5m afstand.
- Link leggen tussen de algemene testing van het personeel (bij incidentie 50/100.000) en de bezoeksregeling.
- bezoekmogelijkheden van (achter)kleinkinderen.
- niet toestaan van fysiek contact tussen familie en bewoners.
- de bezoeksregeling gaat te ver en teveel risico met zich meebrengt

- ▶ Als laatste valt het op dat bij geen enkel van de klachten er een aanwijzing is dat de voorziening de bewoners en hun familie heeft betrokken bij het tot stand komen van de richtlijnen. Dit wordt nochtans in de tweede richtlijn van de kaderrichtlijn duidelijk naar voor gebracht.

Projectgroep Materiaal – 8 september

- ▶ Stand van zaken voorraad + bestellingen ifv opbouw strategische stock
- ▶ Planning uitleveringen september/oktober
  - Verdeling naargelang de mogelijkheden van de stock
  - Alcoholgel aan diensten gezinszorg (eind september – begin oktober)
- ▶ Bespreking feedback naar verdere leveringen van handalcohol
  - Minder noden bij residentiële voorzieningen
  - Impact van nieuwe bezoekenregeling
- ▶ Resultaten bevraging woonzorgcentra (eerste analyse)
  - Ruime voorraad aan persoonlijk beschermingsmateriaal. Beter gewapend tegen strijd tegen coronavirus
- ▶ Overzicht van de leveringen 'on demand' bij uitbraken
  - Niet elke voorziening met uitbraak bestelt materiaal, sommigen hebben voldoende om de uitbraak aan te kunnen

Stand van zaken voorraad + bestellingen ifv opbouw strategische stock

PRODUCT	BESTELD	GELEVERD	VERDEELD	VOORRAAD	DOUANE	VERWACHT
Chirurgische maskers						
TOTAAL	44.841.500	27.136.210	23.385.870	3.750.340	0	18.253.790
FFP2/3 maskers						
TOTAAL	1.750.000	1.002.260	117.401	884.859	500.000	247.740
COMFORT MASKERS REUSABLE						
TOTAAL	990.000	1.077.297	371.803	705.494	0	0
Alcoholhandgel						
TOTAAL (in liter)	402.748	301.238	300.402	223	0	100.000
BRILLEN EN FACE SHIELDS						
TOTAAL	25.350	10.980	1.956	9.024	0	14.370
SCHORTEN						
TOTAAL	207.900	164.100	16.904	147.196	0	43.000
HANDSCHOENEN						
Nitril onderzoekshandschoenen MEDIQ MEDECO S	390.000	390.000	108.150	281.850	0	0
Nitril onderzoekshandschoenen MEDIQ MEDECO M	5.900.000	3.898.000	396.650	3.501.350	0	2.002.000
Nitril onderzoekshandschoenen MEDIQ MEDECO L	535.000	535.000	131.300	403.700	0	0
TOTAAL	6.825.000	4.823.000	636.100	4.186.900	0	2.002.000

Projectgroep externe ondersteuning – 8 september

- ▶ Eén agendapunt
- ▶ Toekomst helpdehelpers.be
  - Reguliere en permanente toekomst
  - Afstemming met vrijwilligerswerk.be
  - Bespreking volgende projectgroep

Projectgroep Psychosociaal Welzijn – 8 september

- ▶ Terugkoppeling TF en linken met andere projectgroepen
  - Signaal dat druk op personeel hoog is, ook al valt het aantal besmettingen mee. Het werken in bubbels vraagt extra inzet op de werkvloer, ook van personeel (voor VAPH-sector gaat dit bv. gepaard met besparingen die herstructureringen t.g.v. PVF), met impact op het psychosociaal welzijn.

- ▶ Toelichting opdrachten zorgraden i.k.v. COVID-19 (Agentschap Zorg en Gezondheid)
  - Communicatie voor de zorgraden in voorbereiding met verduidelijking rond opdrachten en verwachtingen (COVID-19 team, regionaal aanspreekpunt, medische expert, huisbezoekers, mobiele teams CGG, mobiele equipes infectieziekten). Dit zal op korte termijn verspreid worden via de nieuwsbrief
  - Vraag naar
    - × Goede afstemming tussen aanbod mobiele teams CGG, Diensten Preventie en Bescherming op het Werk, CAW
    - × Voldoende communicatie naar brede welzijnsveld (VAPH-voorzieningen, Jeugdhulp, enz.) en meer betrekken van deze sectoren in zorgraad
    - × Pro-actief aanbieden van het preventieve aanbod aan de voorzieningen

► Toelichting m.b.t. mobiele equipes CGG (Agentschap Zorg en Gezondheid)

→ 15 CGG met volgende opdrachten:

- × Gespecialiseerde outreachende support aan residentiële organisaties binnen WVG (WZC, VAPH, Jeugdhulp)
- × Prioriteit geven aan voorzieningen uit rode kwadrant
- × Samenwerking met zorgraden
- × Overdracht vanuit Artsen Zonder Grenzen en afstemming met preventiediensten op het werk

- ▶ Toelichting tussentijds rapport 'Ouderenzorg in tijden van Corona' – Steff Deprez (Voices That Count)
  - Pilootproject vanuit Institute for the Future (KULeuven) & Instituut voor Tropische Geneeskunde
  - Ervaringen en inzichten van mensen capteren die al dan niet professioneel betrokken zijn bij ouderenzorg tijdens de COVID-19 crisis (gebruikersperspectief)
  - Periode mei – juni 2020 (98 verhalen verzameld)
    - × Professionale zorgverleners en vrijwilligers (39) - Familie, mantelzorgers en kennissen van zorgbehoevende ouderen (59)
    - × 58 verhalen uit WZC en 32 uit thuissituatie
  - Tussentijds rapport:
    - × Mensen hebben een algemeen gevoel van machteloosheid (51% gebruikers en 54 zorgverleners %), verantwoordelijk (36 en 41%), verdrietig (29 en 20%);
    - × Uitdagingen: eenzaamheid/contact met familie en vrienden komt in bijna alle verhalen voor
    - × Maatregelen van de overheid voor het welzijn van ouderen: worden hoofdzakelijk negatief ingeschat
    - × Verschillende verhalen over zichtbare achteruitgang van bewoners (zowel fysiek als mentaal)
    - × Tekort aan personeel wordt regelmatig aangehaald
    - × Grote verschillen in aanpak tussen voorzieningen
    - × Thuiswonende ouderen: ook mantelzorgers zelf worstelen met geïsoleerd gevoel
    - × Grote verschillen in aan-/afwezigheid van gezinsondersteunende diensten

→ Ondersteunende initiatieven:

- Telefoon van gemeente
- Blijf in je kot krant van Vlaamse Ouderenraad
- Professionals ervaren vooral ondersteuning van collega's
- Mantelzorgers en familie ervaren vooral ondersteuning van familie/vrienden en professionals

→ Aanbevelingen (vanuit de respondenten zelf):

- Bezoek aan ouderen in WZC of thuis toelaten
- Mantelzorgers betrekken bij uitwerken maatregelen
- Nood aan meer heldere informatie en communicatie (bv. via pictogrammen, fora met praktische tips, enz.)
- Aanbieden van nazorgtraject aan iedereen die door zware periode is gegaan (klankbord bieden)
- WZC: meer maatwerk volgens type bewoner en aandacht voor menselijke aspect en rol van de vrijwilligers, personeel vrijstellen die zich bezig houden met alleen contact tussen bewoners en familie/vrienden

→ Vervolgtraject: luisteronderzoek loopt verder tot volgend jaar

- Men wil de stem van de zorgbehoevende ouderen in kaart brengen
- Proberen werken met een team van 'Oren', i.e. provinciale teams van vrijwilligers die een luisterend oor bieden (wordt momenteel voorbereid)

► Stand van zaken DeZorgSamen.be

- Filmpjes Eerste Helper zijn gepubliceerd
- DeZorgSamen is op sociale media terug in de kijker gezet (m.o.o. versterken eerste helper-capaciteit)
- Er zal een webinar rond mantelzorg ontwikkeld worden (i.s.m. VIVEL)
- Barometer: zal vermoedelijk in oktober doorgaan
- Opleiding voor mobiele teams infectieziekten m.b.t. psychosociale welzijn op 21/09 (i.s.m. Artsen Zonder Grenzen); er zal ook ruimte zijn voor supervisie
- Screener is klaar en zal in week van 14/09 gelanceerd worden

Projectgroep Testing – 8 september

Testen

▶ Antigenentest (sneltest):

→ Geschikt bij (mogelijke) uitbraken om snel te weten wie in quarantaine moet. Resultaat laten bevestigen door PCR. Vb. scholen en bedrijven

→ Niet aangewezen voor WZC omwille van lagere gevoeligheid. PCR blijft gouden standaard.

▶ Speekseltesten:

→ prof. Goossens heeft protocol opgesteld voor gebruik in Antwerpse secundaire scholen.

▶ Antistoffentesten:

→ nog te valideren – voorstel om opname in prospectieve studie Sciensano te steunen

Vaccinatie

▶ COVID-19:

- Communicatie over beschikbaarheid van vaccin is voorbarig en schept verkeerde verwachtingen.
- Belangrijk: correct + gedoseerd informeren en sensibiliseren (acceptatiegraad bij de bevolking varieert naargelang onderzoek – 80% is ok)
- Vaccinatie zal gebeuren volgens prioriteitenlijst (geen voorafgaande screening op antistoffen)

▶ Griepvaccinatie:

Co-Prev heeft aan HGR gevraagd om leerkrachten kleuter- en lager onderwijs + kinderopvang mee te nemen bij risicogroepen

Teststrategie

- ▶ Inkorten quarantaine heeft impact op teststrategie. Prof. Goossens is voorstander van een ingekorte quarantaine (beperkt aantal gevallen missen tov gevolgen van quarantaine). Er is een nieuw advies gevraagd aan de RAG
- ▶ Voor kinderopvang: probleem dat er teveel zieke kinderen naar opvang kwamen. Mededeling naar sector: beetje ziek = ok, zieker = korte isolatie thuis. Geen test onder 6 jaar, tenzij uitz. (inkorten quarantaine is positief voor ouders en werkgevers)
- ▶ WZC: enkele resultaten over aantal WZC dat ingaat op aanbod:
  - Eerste mailing: 70%
  - Tweede mailing: 72%
  - Derde mailing: 40%
- ▶ VAPH: 1/ 22 op 25; 2/ 3 op 7 (kan nog toenemen); 3/ moet nog gebeuren (43 voorzieningen)

Teststrategie

- ▶ Nieuwe bewoners: blijven testen
- ▶ Bewoners die WZC verlaten of bezoekers: niet testen – beoordeling door CRA en directie wat mogelijk is (voldoende maatregelen)
- ▶ Stagiairs: mee te nemen door werkgever

Testafnamecapaciteit

- ▶ Co-Prev zal enkel nog op vraag en bij uitbraak personeel testen in WZC, tenzij andere prioritering van taken.
- ▶ RAG: voorstel om meer te testen.
ZG heeft vragen bij haalbaarheid, cf. mededeling Co-Prev + pleit voor meer situationele beoordeling.

Projectgroep cijfers en monitoring – 8 september

- ▶ Bewaken van de proportionaliteit van de data die we tonen in de externe controletoren
- ▶ Vraag of we nu al niet te ver gaan met de info die we nu delen met de lokale besturen.

- ▶ Voorstel om op de volgende projectgroep de aanbevelingen van de parlementaire adhoc commissie rond data met de werkgroep bespreken.

Projectgroep cijfers en monitoring – 8 september

- ▶ Wetenschappelijke observationele studie aan het voorbereiden over covid in twee woonzorgcentra van de KULeuven
  - financiering: eigen middelen
  - in samenspraak met ethische commissie
  - onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek als deel van verschillende onderzoekslijnen die rond COVID lopen aan de biomedische groep.
- ▶ Een eerste publicatie daarrond is bijna af
- ▶ Op zoek naar betrouwbare Vlaamse gegevens om onze (zelf verzamelde) data te plaatsen binnen een bredere context.
  - Dus om de Vlaamse context rond covid te duiden in de inleiding.

Communicatie

Varia

Vlaanderen
is zorgzaam samenleven